

נחמה קרמר

בלי מיילים

053.5473772

אימייל: editor@1book.co.il

להזמנות: 1book.co.il

כתיבה: נחמה קרמר

עימוד ועיצוב: *designgraphic* י.נ.

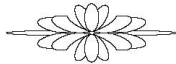
© כל הזכויות שמורות

נדפס בישראל ה'תשפ"ג

All Rights Reserved

Printed in Israel 5783 (2023)

1

הראש שלי מתנהג כמו קרוסלה ורגליי מרגישות כמו חמאה שנשכחה על השולחן ביום קיץ לוהט. במאמץ רב אני מצליחה לאפס את עצמי ולצאת מהכיתה. הדלת נשארת פתוחה מאחוריי באופן חלקי; אני נגררת צעד קדימה ונתקלת ישירות בתמר. היא חיכתה לי.

”כמה. זמן. היית. בפנים!” קולה חודר את הערפל שאופן את הכדור שמחובר לצווארי בנשיפה נמוכה, שורקנית. נחשית; זה הדימוי שעולה בי. היה עליי לנחש שתמר תעמוד בהיכון, בציפייה להזדמנות להתנפל עליי ולשלח בי את חיצו לשונה הארסית. עיניה התכולות יורות זיקי לגלוג צונן. ”ייבשת אותנו פה לגמרי!” היא מטיחה בי, כאילו שזאת היתה בחירה שלי. כאילו שהתעכבתי בכיתה במתכוון ושוחחתי עם המורה רחלי להנאתי. כאילו שהיא לא יודעת שאם זה היה תלוי בי הייתי לוקחת את התעודה ונמלטת תוך פחות מחצי דקה.

שירה נחלצת להגנתי. ”די, תמרי, מה את רוצה ממנה, זאת לא אשמתה. המורה הזאת חופרת,” קולה מעודד, היא מנסה להפגין הזדהות. אני עדיין שרויה בערפול חושים בעקבות השיחה שהסתיימה דקה קודם לכן, ולא מסוגלת להגיב.

”אז מה המורה אמרה לך? שאדע להתכונן.” קולה של רבקה'לה מביע

בלי מילים

דאגה, מתנהג בחוסר תיאום מוחלט עם המצמוצים הקונדסיים של עיניה. היא פורצת בצחוק רם, ובנות אחדות מצטרפות. צחוקן קולני, משוחרר, חסר עכבות. צחוק שאין לו צורך בסיבות.

"היא אמרה..." אני מנסה להצטרף לאווירה הקלילה, אך משהו עוצר בעדי. "סתם, שום דבר."

"כל-כך הרבה זמן היית בפנים וזה כל מה שהמורה רחלי אמרה לך? 'סתם-שום-דבר'? זה הכל, 'סתם-שום-דבר-דבר'?! תמר חוזרת על המילים בהדגשה ארסית, ושוב כולן פורצות בצחוק. "כמה פעמים היא אמרה את המילים האלה? בטח מיליון פעמים, לפי הזמן שהיית בפנים." צחוקן הצוהל של הבנות מעודד אותה להמשיך להתגרות בי.

אני עומדת קפואה, שותקת.

"איזה סודות דיברתן שם, נו, תשפכי, תמר ממשיכה להקניט. "ברור, לא נאה לך לספר לנו!" היא יורה את המילים ברצף, לא מאפשרת לי מרווח זמן לענות. לא שיש לי כוונה לענות. "טוב, מה הפלא? כולם יודעים שאת סתם סנובית. דבורי פלד הסנובית והשחצנית."

הלב שלי מתכווץ. והבטן, והגרונן. משהו בתוכי נמעך חזק, מתרסק. והעיסה המעוכה הזאת עולה מהבטן שלי לחזה ומשם לגרון, נתקעת ויוצרת תחושת מחנק. אני רוצה להפוך לענן, להתאדות באוויר. להיעלם, לא להיות.

"תראי ת'תעודה?" תמר ממשיכה בהתגרות. "נו, תראי כבר, ממה את פוחדת?!" היד שלה מושטת לעברי.

אני מהדקת את ידי לתעודה, מצמידה אותה אליי בחוזקה.

"מה, את פוחדת שאחטוף לך אותה בכוח?" היא פורצת בצחוק לגלגני. "נדמה לך. התעודה שלך בכלל לא מעניינת אותי. כולם יודעים שהתעודה שלך מלאה בתשיעיות ועשיריות. נו, ברור, כי את מתחנפת למורות."

אני לא עונה. אוצר המילים שלי מרוקן לגמרי. כשאני כותבת ביומן או במחברת הסיפורים שלי, העט שלי מזרים מילים נמצלות בשפע ומחבר אותן למשפטים מתוחכמים. כשזה מגיע לדיבור, אני נהיית אילמת. קליפת המוח שלי הופכת לספוג מחורר, והמוח שלי נעשה חלול לגמרי. לא מוביל אף מילת חוכמה לכיוון הפה שלי.

שירה מבחינה במצוקתי.

בני מיילים

"די תמר, תעזבי אותה. מה את רוצה ממנה."
"אני? רוצה ממנה משהו? מהילדה הזאת?" היא מותחת לעברי יד
ציבה, מנענעת אצבעות בתנועה מזלזלת. "אין לה שום דבר להציע לי.
אני לא רוצה ממנה כלום."
"יופי, אז תשתקי כבר. דבורי, אל תשימי לב לתמר," שירה פונה אליי,
"את יודעת שהיא סתם מתלוצצת."
אני יודעת שתמר לגמרי לא מתלוצצת.

דקה ארוכה חולפת לפני שאני מרימה את העיניים, מעזה למקד מבט
לעברן, בנות הכיתה שלי. אני משתדלת לשדר אדישות, כאילו כל מה
שנאמר בשתי הדקות האחרונות חסר חשיבות עבורי. אני עושה מאמצים
על אנושיים שלא יראו ולא ירגישו כלום ממה שבאמת מתרחש בתוכי.
"להת..ראות," אני מצליחה לומר, כאילו שהבנות הגועליות האלה הן
החברות הכי טובות שלי. "חופ..פש נעים לכולן." למזלי, הרגליים שלי
תופסות עצמאות ונעות מאליהן. לי אין את הכוח להוליך אותן.
מאחוריי אני שומעת את תמר מכריזה: "איזה סנובית!... 'חופ..פש
נעים לכולן'..." היא מחקה את הגמגום שלי בנימה לגלגנית, "צריך לעשות
לילדה הזאת ניתוח קוסמטי, להנמיך קצת את האף הסולד המשתחצן
שלה."

בדרך הביתה אני משחזרת את השיחה עם המורה רחלי. זאת היתה
שיחה מעצבנת, אבל אני מעדיפה אותה על פני הרגשות האחרים
שמאיימים להשתלט עליי. כל דבר שונה מהם יתקבל בברכה. כל מה
שיעזור לי למצוא בחסותו מפלט מתחושת ההשפלה, חוסר האונים
והזעם שמציפים אותי כשאני נזכרת בהתנפלות של הבנות עליי כשיצאתי
מהכיתה. במיוחד של תמר. ובהתנהגות המבישה שלי.

"אז מה את מתכוננת לעשות בחופש, דבורי?" המורה רחלי שאלה.
ברור לי שזאת לא היתה שאלה אישית. המורה רחלי, מחנכת הכיתה
שלנו בשנה האחרונה, הרגישה מחויבות להפנות אותה שאלה בדיוק לכל
אחת מהבנות שנכנסו לחדר לפניי, וגם לאלה שנכנסו אחריי, בכדי לקבל
את התעודה של סוף כיתה ז'.

לפני שהגיע תורי להיכנס חיכיתי במסדרון עם כל הבנות, מהכיתה
שלי ומכיתות אחרות. הן עמדו וצעדו והתנועעו מצד לצד, וקולות

בלי מילים

הפטפוטים והצחקוקים העצבניים שלהן נישאו והגיעו אליי כמו מעולם אחר. עמדתי בצד, באחת הפינות - לבד, כמו תמיד - ואפשר לומר שגם אני הייתי קצת מתוחה ועצבנית, אבל לא בגלל התעודה. נכון שמבחינה חברתית הביטחון העצמי שלי נמוך מאוד, נמצא ממש ברצפה, אבל מכל הבחינות האחרות אני שייכת לסוג הזה של אנשים שמכירים את עצמם. קוראים לזה "מודעות עצמית", ויש לי את זה. ידעתי - כמו שאני יודעת תמיד, כל תעודה מחדש - שהציון הנמוך ביותר שלי יהיה 9, שזה קצת פחות ממצוין. העצבנות שלי היתה מהסיבה שתיארתי לעצמי שהמורה רחלי תפתח איתי שיחה. שיחות נפש בכלל, אינן חביבות עליי. שיחות נפש עם מורות גורמות לי תחושת בחילה.

וזה בדיוק מה שקרה.

המורה רחלי ירבה מולי, הפוני של הפאה הבלונדינית שלה מכסה לה את כל הגבה הימנית ולעיניה החומות הבעה תמימה. הפנים שלה חייכו כשהיא חיכתה לתשובה לשאלתה הפשוטה:

"אז מה תעשי בחופש, דבורי?"

מה אעשה בחופש? בהיתי בלוח הירוק שמאחורי גבה וניסיתי לחשוב על תשובה.

"א.. אני אעזור לאמא שלי בקייטנה של המעון," אמרתי את הדבר הראשון שעלה בדעתי. החיוך של המורה רחלי התרחב.

"את אוהבת ילדים קטנים, דבורי?"

בהיתי בה באלם. הלשון נתקעה לי בפה. איך היא לא מבינה שזוהי שאלה מבלבלת, כוללנית מדי? שאלה לא הוגנת. ההרגשה שלי היתה כאילו שהמורה רחלי שואלת אותי אם אני אוהבת את כל הילדים הקטנים, בכל הגילאים, שבכל העולם.

אי אפשר לענות על שאלה כזאת ב"כן" או "לא".

"זה... תלוי," עניתי בזהירות, והמורה רחלי זקפה גבות. הפוני שלה זז קצת.

"יש בקבוצה של אמא שלי כמה ילדים... ממש חמודים," עניתי סוף-סוף, עדיין בזהירות, לאט לאט, מחשבת כל מילה. ראיתי מול עיניי את לוי'ק בן השנתיים, שיש לו פנים של מלאך. ואת נועם, שהוא באותו גיל אבל כפול ממנו בגודל ופי ארבע בשובבות. ואת צליל עם צחוק

בני מילים

הפעמונים; אמרתי את המשפט הזה בעיקר בשביל להרגיע את המורה, שלא תחשוב שאני מוזרה ותמהונית. היא בטח חושבת את זה ממילא. ופתאום נזכרתי, וגל אושר עצום בגודלו מילא את הלב שלי והציף אותו, זרם ממנו והתפשט לי בכל הגוף ועלה כלפי מעלה והתפרץ לי דרך הפנים והאיר אותם. חייכת.

"שרה'לה אחותי ובעלה מגיעים מאוקראינה לחודש השני של החופש. עם התינוק שלהם, מנדי. הוא כזה חמוד!" איך הוא נראה היום אני יודעת רק מתמונות. בפעם האחרונה שראיתי אותו במציאות מנדי היה בן חודש, כשהורים שלו חזרו איתו לאוקראינה. זה היה אחרי החגים, בתחילת חשוון.

"נהדר", המורה רחלי הצטרפה להתלהבות שלי. "אחותי ציפי תשמח. בן כמה מנדי היום?"

ציפי, אחותה הצעירה של המורה, ושרה'לה אחותי הן חברות טובות. אולי זאת הסיבה שהיא מרשה לעצמה להתערב לי בעניינים ולשאול שאלות שאין לה שום זכות לשאול.

"עשרה חודשים", ענית, שמחה שזוהי שאלה נייטרלית וכמוה התשובה.

"בטח היית רוצה שהם יגיעו קודם, מייד בתחילת החופש." המורה רחלי חייכה אליי, בטוחה שההערה הזאת מעידה שהיא ממש מבינה אותי.

"ברור, אבל הם לא יכולים. שרה'לה מדריכה במחנה קיץ. היא נמצאת עכשיו בקרים."

"כן-כן, בוודאי. את יודעת שציפי נסעה לשם עם המשפחה שלה בשנה שעברה, להדריך ביחד איתה? לקח לה חודשים להירגע מהחוויות. ציפי סיפרה שחצי האי קרים הוא מקום מדהים. אתר נופש יפהפה." העובדה הזאת ידועה לי מהסיפורים של שרה'לה, והסתפקתי בהנהון קצר.

"אז מה", המורה רחלי המשיכה תוך התעלמות מאי הנוחות שלי, "את רוצה להיות גננת כשתגדלי, כמו אמא שלך?"

גננת?!

"תעזרי לאמא בקייטנה במעון, וזה נהדר", המורה רחלי המשיכה בשיא השלווה. איך היא לא מרגישה בעצבנות שלי? "ובוודאי תעזרי גם

בלי מילים

בבית. ותעזרי לשרה'לה עם התינוק... כשהם יגיעו, בעוד חודש. אבל עם כל הכבוד לפעילות הזאת, היא לא תמלא לך את החופש. יישאר לך עוד הרבה זמן פנוי."

האם היא מנסה להקניט אותי על-כך שאני סוג של בת יחידה, לבד בבית, בלי אחים צעירים? לרמוז שאני הילדה הקטנה והמפונקת?

"מה תעשי בשאר היום?" המורה רחלי המשיכה לנדנד.

"אָל..לָךְ עם אמא לקניות. ואקרא ספרים. אני אוהבת לקרוא, ובזמן הלימודים אין לי הרבה זמן לעשות את זה."

אולי אחזור לנגן בפסנתר ...

"אולי אנגן בפסנתר", אמרתי במהירות ומשכתי בכתפיים, כי אולי לא. וכמובן לא הוספתי שגם אמלא ביומן הפרטי שלי עמודים שלמים שבהם אתאר לפרטי פרטים כל מה שיקרה בכל יום, כולל המחשבות והרגשות שעוברים לי בראש ובלב, על כל נושא שצץ ועולה. ולא סיפרתי לה גם שבסתר, בפרטיות החדר שלי, אפליג לעולם של מציאות אחרת, שבו הכל קורה כמו שאני רוצה ואוהבת, וגם את המחשבות והדמיונות האלה אעלה על הכתב - זאת אומרת אכתוב אותם בצורת סיפורים. סיפורים משל עצמי. כי החלום שלי הוא להיות סופרת כשאגדל. האפשרות של גננת מעולם לא עלתה בדעתי.

מובן שלא שיתפתי את המורה רחלי בכל התוכניות הללו; הן לא מעניינה. למעשה זה היה לגמרי לא בסדר מצידה לחקור אותי מה אני מתכוננת לעשות בחופש.

"מה עם חברות?"

"מה... מה איתן?" היתממתי, משתדלת שלא יראה על הפנים שלי כלום. השאלה הזאת הלמה בי כמו פטיש של עשרה קילו. הפעם המורה בהחלט לחצה על נקודה רגישה וכואבת.

"אסור לך לשכוח את הצד החברתי, דבורי. אמנם חשוב לקרוא ספרים, זה מעשיר את הידע ומפתח את העולם הרגשי, אך אסור לך להתנתק; מהחברה, מהעולם, מהמציאות - את מבינה למה אני מתכוונת."

בטח שהבנתי. ותחושת הבחילה התחילה שוב לגאות בתוכי, איימה להציף אותי.

"את צריכה להיפגש עם חברות, לקחת חלק בפעילויות משותפות. לשחק, ללכת לבריכה. לטייל. ללמוד משהו..."

בני מילים

להקיא, להקיא... רק לא להקיא...

"ללמוד?! עיויתי את הפנים, נתלית במילה האחרונה כבעוגן הצלה ומתמקדת בה בתקווה שבזכותה אינצל מהמשמעות של כל השאר, ומהצורך להתייחס לדברים." נראה למורה שיש בעולם ילדה בגילנו שרוצה ללמוד בחופש הגדול?!"

המורה רחלי שתקה. הפנים שלה הפכו מהורהרים ולרגע נצנצה בי תקווה שהיא מבינה את ההיגיון שבדברים שלי. אלא שלא תיארתי לעצמי איזו עקשנית היא מסוגלת להיות.

"אני לא אומרת שאתן צריכות לשבת כל יום וללמוד," היא הסבירה בסבלנות. "אבל פעם בשבוע אתן יכולות להיפגש ולקבוע שיעור של רבע שעה, לפני שתלכו לבריכה, לדוגמה..."

שתקתי והתפתלתי מצד לצד.

"ואני לא מתכוונת לשיעור עיוני כבד. גם קריאת סיפור חסידי קצר, נחשבת לימוד. או אמרה של שתיים-שלוש שורות." היא שוב שתקה ואני כמעט נשמתי לרווחה, בטוחה שהחלק המטריד הזה הסתיים. אבל אז המורה רחלי הנחיתה את הפצצה: "חשבתי גם... היות שאת הבת היחידה בכיתה שלנו שגרה בנוף-בשן, חשבתי שזה יכול להיות רעיון נפלא, שתארגני שם פעילות, נניח בשבתות. מה את אומרת, דבורי? תוכלי לקבוע עם בנות היישוב שתפגשו אחר-הצהריים לשעה, לא צריך יותר מזה. תתפללו מנחה, תאמרו ביחד כמה פרקי תהילים. תספרי סיפור חסידי. מישהי תארגן משחק..."

סוף-סוף קלטתי שבאמת לא הבנתי אותה, כבר מההתחלה. המורה רחלי מציעה שאני, דבורי פלד בת השלוש-עשרה ושבעה חודשים, אארגן פעילות קבועה לבנות היישוב שלי. משהו כמו "צבאות השם".

הרעיון הזה בטח עלה בה מכיוון שהמשפחה שלי היא המשפחה החב"דית היחידה בנוף-בשן.

החב"דיות של המשפחה שלי היא דבר שהתרחש להורים שלי לפתע פתאום, באמצע החיים, והפך לעובדה מוגמרת לפני שלוש-עשרה שנה בערך, קצת אחרי שאני נולדתי. המהפך הגדול והרציני התחיל כשאחי הבכור יוסי הגיע יום אחד לאבא ואמר לו שהוא רוצה לעבור ללמוד בישיבת חב"ד. הוא היה אז בן שש-עשרה וחצי, לקראת סיום כיתה י' בתיכון. בהתחלה ההורים שלי לא כל-כך אהבו את הרעיון, אבל יוסי

בלי מילים

התעקש עד שהצליח לשכנע אותם והם הסכימו. אם זה מה שיוסי רוצה, הם אמרו, ואם הוא מרגיש שבישיבת חב"ד יהיה לו טוב, אז למה לא. ויוסי עלה לשיעור ג' בישיבה קטנה. בהתחלה היה לו קשה, במיוחד עם לימוד הגמרא. למרות הכל הוא היה מגיע הביתה לשבתות חופשה מלא התלהבות ונרגש, ומספר ש"הרבי ביקש", ו"הרבי רוצה", ו"אנחנו צריכים כי הרבי אמר שככה אנחנו מקרבים את ביאת המשיח והגאולה". ברור שאני לא זוכרת את זה כי הייתי אז ממש תינוקת, אבל מדי פעם כשנערכת התכנסות משפחתית כולם מעלים זיכרונות, ובמשך הזמן הסיפורים התקבעו בי כזיכרון אישי. ההורים שלי נדבקו בהתלהבות של יוסי ונסחפו אחריו, וככה נהיינו חב"דניקים. אני הייתי תינוקת בת חצי שנה, ואף אחד לא שאל לדעתי ובטח לא ביקש את הסכמת.

אצל אחי השני, נתנאל - שבהתחלה קראו לו נתי, עד שיום אחד הוא החליט שצריך לקרוא לו בשמו ה"אמיתי" ודרש שכולם יקראו לו נתנאל - אצלו זה כבר היה ברור מאליה שהוא ממשיך בישיבת חב"ד מייד עם סיום הלימודים בכיתה ח'. האחיות שלי, שושי ושרה'לה, למדו מההתחלה בבית-ספר חב"ד האזורי - שבו אני לומדת היום - בלי קשר לשום דבר. המון בנות לא חב"דניקיות לומדות כאן. זה פשוט בית ספר טוב.

"אני... לא יודעת", קולי נשמע באוזניי חלוש, סדוק. האמת שרק המחשבה על הרעיון הפחידה אותי. הפחידה זאת לא מילה. כמעט הפכתי משותקת מאימה.

"את ילדה בוגרת ורצינית, דבורי."

כולם אומרים לי את זה, שאני בוגרת ורצינית. אומרים בתור מחמאה, ולי נמאס כבר לשמוע. אנשים לא מבינים שזוהי בעצם עוד אחת מהבעיות שלי.

הם לא מבינים, שהבגרות והרצינות האלה שאני מפגינה אינן אמיתיות.

זה משהו אחר, שאפילו אני לא כל-כך יודעת להסביר לעצמי.

"את נבונה ויצירתית. את מסוגלת לעשות את זה."

הבחילה מתקדמת ועולה. מתקדמת ועולה... וחונקת...

אני?! לעמוד מול קבוצת בנות ולהיות מדריכה שלהן?! זה באמת מה שהיא מתכוונת?!

בני מיילים

עמדתי בעיניים מושפלות, הלב שלי גועש בתוכי. כשהדממה העמיקה מצאתי את עצמי חוזרת על אותו משפט קטוע:

"אני... לא יודעת..."

"כל אדם הוא שליח במקום שבו הוא נמצא, דבורי." קולה של המורה רחלי הגיע אליי ממרחקים. "ההורים שלך אמנם אינם שליחים רשמיים, אך הם מבצעים בנוף-בשן משימה חשובה. אמא שלך אמרה לי לא אחת שהיא ואביך חיים מתוך תחושת שליחות..."

יכול להיות שאמא שלי יזמה את השיחה הזאת? שהיא ביקשה מהמורה לדבר איתי?

"...כל האחים שלך שליחים..."

כל מילה הדהדה באוזניי. בום. בום. בום.

ובגלל זה המשפחה שלי מפוזרת בכל העולם. ואני כמעט לא רואה אף אחד מהאחים והאחיות שלי ומהגיסים והגיסות שלי. וגם לא את האחיינים. שישה אחיינים יש לי, ואני רואה אותם רק בתמונות. בגלל זה אני, שיצא לי להיוולד כמעט אחת-עשרה שנה אחרי שרה'לה, שעד שהגעתי לעולם נחשבה ל"בת-הזקונים" ואני גזלתי ממנה את התואר - אף-על-פי שעדיין מכנים אותה מדי פעם "הקטנה שלנו", מתוך הרגל - בגלל זה אני נמצאת עכשיו לבד בבית. בדיוק בגלל זה: מהסיבה שכל האחים והאחיות שלי שליחים. אני נמצאת עם ההורים שלי כמובן, אבל בלי אחים ואחיות. ונכון שאין שום קשר, אבל גם בלי חברות. כמעט.

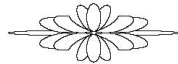
"תחשבי על הרעיון. תתייעצי עם אמא שלך."

"בס..סדר," אמרתי רק בשביל שאוכל סוף-סוף להימלט מהחדר.

"בהצלחה," המורה רחלי שוב חיכה אליי והושיטה לי את התעודה. היא כבר אמרה לי קודם כמה שהתעודה שלי נפלאה. מזל שהיא לא חזרה על זה שוב. מלמלתי תודה ויצאתי, אפופה בענן ערפל.

ישר למתקפה הקטלנית של בנות הכיתה שלי, שתמר ניצחה עליה ביד רמה.

2

מה שעובר לי בראש בלילה לפני שאני נרדמת:
אני שונאת אותן. שונאת. שונאת. שונאת!!!
שונאת את כל הבנות בכיתה שלי.
הכי אני שונאת את תמר. שונאת אותה הכי בעולם!
"ריבוננו-של-עולם, הריני מוחלת לכל מי שהכעיס והקניט
אותי" -
חוץ מלתמר. לה אני לא סולחת ולא מוחלת. לא אמחל לה
לעולם על מה שהיא עושה לי. לעולם!
"ולא ייענש שום אדם בסיבת"י" -
לא אכפת לי שתמר תיענש. כן, שתיענש. שתיענש. שתמר
תיענש. שתרגיש מה זה. שתיענש. שתיענש. שתיענש!...

אני עומדת מול המראה - כמו בכל יום בשבועיים האחרונים - ולא
רואה כלום, כמעט. לא רואה את העיניים האפורות שלי, שאנשים אומרים
שהן כמו שמיים ביום חורפי מעונן. "מעונן מאוד," הם מדגישים. אולי
העננים שבעיניים שלי הם האחראים למצב הרוח המעונן שאופף אותי
כמעט באופן קבע.

בני מיילים

אני לא רואה גם את השיער הכהה הארוך הגלי שלי, ואפילו לא מת'יחסת ברצינות הראויה לחצ'קון שיצא לי בקצה הסנטר. אמא סיפרה לי עליו אתמול בערב והציעה שאמרח עליו משחת שיניים, לייבש אותו. מיששתי את החצ'קון עם האצבע והוא בהחלט הטריד אותי אז, אבל עכשיו אני לא רואה אותו ואפילו לא מודעת לקיומו. לא מת'יחסת אליו בכלל.

הדבר היחיד שאני רואה זה האף שלי. אני ממששת ובודקת אותו היטב. אחותי הקטנה שרה'לה - זאת שגדולה ממני באחת-עשרה שנה - אמרה לי פעם, כשהייתי קטנה, שיש לי אף יפה. "אף סולד, ככה קוראים לצורת האף שלך", היא אמרה. "את שמה לב שהוא נוטה מעט כלפי מעלה? זה נקרא אף סולד."

אולי לזה התכוונה תמר כשאמרה שהאף שלי מתנשא ומשתחצן? אני צובטת את האף הסולד שלי בשתי אצבעות, צובטת חזק. מהדקת. אולי אני באמת סנובית ושחצנית, כמו שהחברות שלי מדברות עליי מאחורי הגב, מספיק בקול שאשמע? באצבע אחת אני מכופפת את ה"שפיץ" של האף, החלק ההוא שסולד ושעכשיו אני בעצמי, כל כולי, סולדת ממנו. דוחפת אותו כלפי מטה, חזק. יותר חזק. אולי אם אעשה זאת מספיק זמן, מספיק פעמים, האף שלי יתיישר ויהיה נורמלי, כמו האפים של כל הבנות האחרות בכיתה שלי?

ואז גם אני "אתיישר" ואהיה נורמלית, כמו כולן, ואף אחת לא תדבר עליי מאחורי הגב וכולן יסכימו להיות חברות שלי?

אחרי שאני מסיימת עם הסדרה היומית של לחיצות וצביטות ודחיפות ומעיכות של האף, שבשבועיים האחרונים הפכה להיות חלק משגרת הבוקר שלי, אני חוזרת למטבח. השעה כבר שתים-עשרה וחצי.

אתמול בלילה הלכתי לישון מאוחר. כתבתי עוד פרק בסיפור שלי. הקשר שלי עם רננה, גיבורת הסיפור שעדיין אין לו שם, מרגיע אותי. היא בת גילי, ילדה חמודה ושובבה ומצחיקה וחכמה, כל מה שאני לא. והיא מסכימה להיות חברה שלי, למרות כל המוזרויות שלי. רננה היא החברה האמיתית היחידה שיש לי בעולם.

גם אמא נשארה ערה עד מאוחר. בטח ראתה את האור מתחת לדלת החדר שלי כשהלכה לישון, ולא היה לה לב להעיר אותי בבוקר. קמת בעשר וחצי.

אמא בטח מחכה לי כבר.

בלי מילים

אני הולכת לדירה של המעון, שנמצא במרחק עשרה מטרים מהבית שלנו, אולי קצת פחות. אמא שלי מנהלת אותו כבר הרבה שנים, ובנוסף היא גם המבשלת.

אני נכנסת למטבח ואמא נמצאת שם ליד הסירים והצלחות שחזרו עם שיירי ארוחת הצהריים. חזה עוף, פירה תפוחי-אדמה ואפונה. הארוחה הקלאסית, אבל אני בהחלט לא מתנגדת למנה. אמא נושאת לעברי פנים קודרים. העיניים האפורות שלה, שבדרך כלל צוחקות ותמיד יש בהן נצנוצים וזהרורים של אור, אפורות היום לגמרי. אפורות אפלות, בלי שום נצנוץ. אפורות קודרות, כאילו עומד לרדת מהן גשם שוטף.

הן גם אדומות, בלבן שמסביב לאפור.

"צריך להתפלל, דבורי," אמא אומרת.

"התפללתי כבר, אמא," אני עונה. "וגם אכלתי קורנפלקס ורחצתי כלים וסידרתי את המיטה שלי ו..."

"צריך להתפלל עוד, להתפלל הרבה. המצב לא טוב."

"מה קרה, אמא?! בין רגע מתפרצות אל מול עיני דמויותיהם של האחים והאחיות והגיסים והגיסות והאחיינים שלי, מתרוצצות מולן בבלגן פראי.

"אנחנו במלחמה."

"מלחמ... מה?!"

"אתמול בלילה נחטפו שני חיילים שלנו בגבול הצפון. היום החיזבאללה מפגיז את היישובים שלנו."

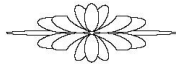
אני מקשיבה לדבריה של אמא, שרויה בהלם חלקי. היא מספרת לי שבנהריה, לא הרחק מהיישוב שלנו, נהרגה היום אישה בזמן ששתתה קפה של בוקר במרפסת ביתה. עוד לא ידוע מספר האנשים שנפצעו ממטחי הקטיושות שנורים לעבר הצפון בלי הפסקה במשך כל הבוקר, אבל יש הרבה. הם נפצעו בזמן שאני ישנתי לי בשלווה וגם כשהתעסקתי ברוגזה עם האף שלי.

ככה נודע לי על פרוץ המלחמה שזכתה מאוחר יותר לכינוי "מלחמת לבנון השנייה".

המלחמה שתשנה לגמרי את חייהם של הרבה מאוד אנשים, וגם את החיים שלי. ואותי עצמי.

תשנה לגמרי ולתמיד. לנצח.

3

שער החצר חורק. אולי זאת הסיבה שאמא שלי דוחה שוב ושוב את שימון הצירים שלו; ככה היא מקבלת התראה מראש לפני הגעתו של כל אורח. סוג של נוהל בטיחות. קול צעדים מהדהד על השביל המרוצף, נקישות על הדלת, והיא נפתחת.

הפתח כמעט נחסם בממדי גופה של טליה, אמה של צליל. הראש שלה מתנשא למרחק עשרה סנטימטרים בלבד מהמשקוף העליון, מוקף בהילת שיערה האדמוני. על פניה הבעת דחיפות.

”באתי לקחת את צליל,” קולה מהדהד בחדר, וראשי הילדים נישאים לעברה. צליל בת השלוש מתנתקת מפינת הבובות ורצה אליה, בובה תינוקת אחוזה בידה, מיטלטלת מאחורי גבה. “מאמא!” היא צוהלת.

דיני הגננת מגיעה בעקבותיה. דורית הסייעת מפסיקה לגזור את הכותל המערבי ונעמדת. ילדים אחדים מתקרבים לאמה של צליל, בוהים בה בעיניים פעורות בפליאה ילדותית. בטח היא נראית להם כמו ענק שיצא מספר אגדות, פולשת למוחי מחשבה משום מקום. “אנחנו נוסעים מכאן,” טליה מכריזה בנחישות. “ארזנו חפצים לחודש,